

LÆRER

Tekster Tema 2 Klimatruslen

Populationsleg: Zebraen og dens ressourcebehov

Denne øvelse arbejder med balancen mellem dyrebestanden og omgivelserne. Når der sker ændringer i omgivelser, påvirker det dyrenes mulighed for at overleve og for at opretholde bestanden.

Fag: Biologi

Klassetrin/niveau: 7.-10.kl.

Formål: Giver en forståelse for, hvorfor en population kan svinge meget over tid.

Materialer og forberedelse: Flipover eller computer til statistik. Kan afvikles inde i fx gymnastiksal, men er især egnet græsplæne eller skolegård.

Fremgangsmåde

- Eleverne deles i to grupper, en gruppe (ca. $\frac{1}{4}$ af eleverne) er zebraer og resten er ressourcer.
- Zebraerne skal vælge om de er tørstige (holde sig for munden), sultne (holde sig på maven) eller mangler læ (hænderne over hovedet).
- Ressourcer skal vælge om de er mad, drikke eller læ. Det viser de ved at holde sig på maven (føde), holde sig for munden (vand) eller holde hænderne over hovedet (ly). Men de viser det først, når læreren siger til.
- Zebraerne stiller sig op i midten med ryggen til ressourcerne. Ressourcerne står i en ring udenom zebraerne, med ryggen til dem og med nogen afstand til dem.
- Når læreren siger til, viser zebraerne tegnet for hvad de mangler (føde, vand eller ly) og ressourcerne viser hvad de er (føde, vand, ly). Læreren tæller 1-2-3 og alle vender sig om. Zebraerne løber hen og tager/fanger den ressource de skal bruge. Hvis de får fat i deres ressource, vender de tilbage til at være zebra næste runde, sammen med ressourcen, der så bliver ny zebra.
- Hvis man ikke får fat i ressourcen, dør man. Bliver man ikke taget som ressource, går man videre til næste runde som ressource.
- Når man er færdig med hver runde tæller man sammen, hvor mange zebraer, der er i den nye sæson og skriver ned.
- Når man er færdig med legen efter ca. 10 gange går man ind og sætter det i et koordinatsystem, taler om, at population går op og ned og hvorfor. Normalt vil der være nydelige populationssvingninger fra sæson til sæson.

FN' s klimaindsats

Følgende tekster om to af FN's globale bæredygtige mål er hentet på FN's danske hjemmeside.
Se mere: <http://un.dk/da/om-fn/verdensmaalene>

Mål 13 - Klimaindsats

Klimaforandringer påvirker i dag alle lande på alle kontinenter. Det forstyrrer nationale økonomier og påvirker liv og samfund.

Mennesker påvirkes af de betydelige konsekvenser af klimaforandringer, hvilket inkluderer skift i vejr mønstre, stigende havniveau og mere ekstreme vejrforhold. Udledningen af drivhusgasser fra menneskelige aktiviteter skaber klimaforandringerne, som fortsætter med at stige. De er nu på deres højeste nogensinde. Uden handling, forventes jordens overfladetemperatur at stige i løbet af det 21. århundrede og højst sandsynligt overskride 3 grader i dette århundrede – nogle dele af verden forventes at opvarmes endnu mere. Verdens fattigste og mest sårbare vil blive mest påvirket af klimaforandringerne.

Overkommelige, skalerbare løsninger er nu tilgængelige for lande til at lede mod grønnere og mere ukuelige økonomier. Der sker hurtige forandringer idet mennesker tyer til vedvarende energi og en række andre tiltag, som reducerer udledning og øger anstrengelser på at tilpasse sig.

Men klimaforandringerne er en global udfordring, som ikke respekterer nationale grænser. Udledning ét sted påvirker folk et andet sted. Det er et problem, som skal koordineres på internationalt niveau, og som kræver internationalt samarbejde for at hjælpe udviklingslande med at bevæge sig mod CO2 venlige økonomier. Den globale Paris-aftale blev vedtaget i december 2015 for netop at adressere klimaforandringerne.

Mål 15 - Livet på land

Skove dækker 30 % af jordens overflade. Udover at bidrage til fødevarer sikkerhed og husly er skove helt centrale i kampen mod klimaforandringer, beskyttelse af biodiversitet, og de udgør hjem for oprindelige folk.

13 millioner hektar skov tabes hvert år, mens den vedvarende miljømæssige nedbrydning af tørområder har ført til ørkendannelse af 3,6 milliarder hektar.

Skovrydning og ørkendannelse – forårsaget af menneskelige aktiviteter og klimaforandringer – skaber store udfordringer for bæredygtig udvikling og har påvirket mange millioner menneskers liv og levevilkår i kampen mod fattigdom. Der bliver allerede gjort anstrengelser for at håndtere skove og bekæmpe ørkendannelse.